

Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

**Збірник наукових праць
№7–8 (266–267)**

Київ 2023

**Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць
Вип. 7-8 (266-267). - К., 2023. - 153 с.**

Рекомендовано Вченого радою ДНДІІМЕ

Протокол №6 від 31.08.2023 р.

Збірник статей присвячено науковим здобуткам молодих науковців – аспірантів та здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук. Він охоплює широкий спектр проблем із таких напрямів:

- макроекономічні аспекти сучасної економіки;
- інноваційно-інвестиційна політика;
- економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності;
- розвиток регіональної економіки;
- соціально-трудові проблеми.

Розраховано на науковців і спеціалістів, які займаються питаннями управління економікою та вивчають теорію та практику формування ринкових відносин в Україні.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643 даний збірник віднесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, категорія «Б».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

СТУДІНСЬКА Г.Я., доктор економічних наук (головний науковий редактор)

ХОДЖАЯН А.О доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)

ПАСІЧНИК Ю.В. доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)

ЗАХАРІН С.В., доктор економічних наук, с.н.с. (заступник наукового редактора)

АЛЕКСЕЄВ І.В., доктор економічних наук, професор

НЕБОТОВ П.Г., кандидат економічних наук, директор

ВАРНАЛІЙ З.С., доктор економічних наук, професор

ГУЖВА І.Ю., доктор економічних наук

ПИЛА В.І., доктор економічних наук, професор

КИЗИМ М.О., доктор економічних наук, професор, член-кор НАНУ

КУЛЬПІНСЬКИЙ С.В., доктор економічних наук

КОРНЕЄВ В.В., доктор економічних наук, професор

ВАСИЛЬЧАК С.В., доктор економічних наук, професор

ЛОПУШНЯК Г.С., доктор економічних наук, професор

КИЧКО І.І., доктор економічних наук, професор

ШОСТАК Л.Б., доктор економічних наук, професор

ГАРБАР Ж.В., доктор економічних наук, доцент, професор

ЧЕРКАШИНА К.Ф., кандидат економічних наук, доцент

ІВАНОВ Є.І., кандидат економічних наук (відповідальний секретар)

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

АГНЕШКА ДЗЮБИНСЬКА, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту підприємства

АДАМ САМБОРСЬКІ, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце Польща, кафедра менеджменту підприємства

ВІРГІНІЯ ЮРЕНІСНЕ, професор, доктор наук, завідувач кафедри філософії та культурології, Каунаський факультет, Вільнюський університет, Литва

ГОРБОВИЙ АРТУР ЮЛІАНОВИЧ, професор, доктор технічних наук, Словацька Академія аграрних наук, член відділення економіки та менеджменту, (Словацька Республіка)

ДІАНА СПУЛБЕР, доктор філософії, Університет Генуї, асистент професора кафедри філософії суспільств, м. Генуя (Італія)

ІВАН ТЕНЕВ ДМИТРОВ, професор, доктор економічних наук, Університет «проф. д-р Асен Златаров», завідувач кафедри економіки і управління, м. Бургас (Болгарія)

МИТАР ЛУТОВАЦ, професор, доктор технічних наук, Університет Уніон ім. Миколи Тесла, факультет індустріального управління, завідувач кафедри технологій, м. Белград (Сербія)

ЮРАЙ СІПКО, професор, доктор економічних наук, Словацька Академія наук, директор інституту економічних досліджень, м. Братислава (Словацька Республіка)

СОФІЯ ВІШКОВСЬКА, професор, доктор наук, зав. кафедри організації і управління (факультет управління) Технологічно-природничий університет ім. Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі, Бидгощ, Польща

СТЕФАН ДІРКА, доктор економічних наук, професор, Вища економічна школа, м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Міжнародний акредитор Міністерства науки і освіти Республіки Казахстан

ТОМАШ БЕРНАТ, професор, доктор наук, завідувач кафедри мікроекономіки, факультет економіки і менеджменту, Щецинський університет, Польща

Друковане періодичне видання «Формування ринкових відносин в Україні»

внесено в міжнародну базу даних періодичних видань:

ISSN 2522-1620

Key title: Formuvannâ rinkovih vîdnosin v Ukrâinî

Abbreviated key title: Form. rinkovih vîdnosin Ukr.

Індексування і реферування: Українська Наукова, Джерело

Міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Формування ринкових відносин в Україні, 2023. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ 22545-12445ПР від 20.02.2017 року

© Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2023

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

УДК 336 (338)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8420613>

ПУЗИРЬОВА П. В.

МАРЦИНОВСЬКИЙ В. В.

СВИРИДОВ А. О.

Сутність та значення макропруденційної політики у фокусі фінансової стабільності України

Предметом дослідження є теоретико–практичні аспекти дослідження сучасного стану та стратегії розвитку макропруденційної політики у фокусі фінансової стабільності України.

Метою дослідження є визначення основних цілей, завдань та інструментів макропруденційної політики задля забезпечення фінансової стабільності країни.

Методи дослідження. При написанні статті використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження щодо макропруденційної політики та фінансової стабільності.

Результати роботи. Встановлено, що з початком повномасштабної війни в Україні особливою уваги та ключового значення набуває фінансова стабільність держави, що забезпечує життєдіяльність усіх сфер економіки та визначає основні пріоритети та переваги економічного відновлення країни. Визначено, що фінансова стабільність країни є основним пріоритетом державної фінансової безпеки в цілому, де макропруденційна політика виступає основним механізмом досягнення цього стану. Доведено, що макропруденційна політика визначає вектори розвитку ефективного комплексного бачення усієї фінансової системи, яка допоможе забезпечити ефективність підходів до стабілізації економіки країни в цілому. Сфокусовано увагу на тому, що макропруденційна політика реалізується НБУ та здійснює прямий вплив на економічно–соціальні процеси, що відбуваються в середині країни. Так, визначено, що діяльність НБУ у сфері фінансово–кредитних відносин безпосередньо впливає на результати, обсяги заощаджень та споживань домогосподарств, рівень інфляції в країні, валовий внутрішній продукт, фінансово–кредитний стан національної економіки, та загальне економічне зростання й ділову активність в середині країни. Доведено, що грамотне фінансово–кредитне регулювання закладає підвалини щодо синергії інвестиційних надходжень в економіку країни та підтримку і розвиток бізнесу в післявоєнному відновленні.

Галузь застосування результатів. Фінанси, економіка, банківська справа, інвестування, страхування, ризик–менеджмент, макроекономіка.

Висновки. Визначено фокус макропруденційної політики в Україні, який проявляється у таких сferах: недопущення занадто високого рівня видачі кредитів; заходи щодо уabezпечення дефіциту

ліквідності; оптимізація синергії деформуючих (викривлених) стимулів; мінімізація генерування ризикових подій; утримання на стабільно стійкому рівні основних органів та інститутів фінансово-кредитної сфери; утримання із подальшим зменшенням доларизації фінансового сектору. Встановлено, що цикл макропруденційної політики передбачає чотири етапи: виявлення ризиків; оцінювання впливу ризиків; вибір та моделювання необхідних інструментів; макропруденційне реагування. Доведено, що основним регулятором макропруденційної політики визначено НБУ, який є ключовим адміністратором макропруденційної політики з іншими органами влади та міжнародними фінансовими організаціями. Визначено, що НБУ має в своєму розпорядженні достатню кількість макропруденційних інструментів щодо забезпечення фінансової стабільності та економічного зростання, але при цьому особливу увагу треба приділяти їх чіткому структуруванню та визначеню ролі кожного з них в діючій та стратегічній політиці НБУ в умовах євроінтеграційних процесів.

Ключові слова: макропруденційна політика, фінансова стабільність, Національний банк України, фінансова криза, імплементація, ліквідність, кредити, системний ризик, інструменти, фінансові установи.

PUZYROVA P. V.
MARTSYNOVSKYI V.V.
SVYRYDOV A.O.

The essence and significance of macroprudential policy focusing on the financial stability of Ukraine

The subject of the research is the theoretical and practical aspects of the study of the current state and development strategy of macroprudential policy in the focus of financial stability of Ukraine.

The aim of the research is to determine the main goals, tasks and tools of macroprudential policy to ensure the financial stability of the country.

Research methods. When writing the article, general scientific and special research methods regarding macroprudential policy and financial stability were used.

Results of the investigation. It has been established that with the beginning of a full-scale war in Ukraine, the financial stability of the state acquires special attention and key importance, which ensures the vital activity of all spheres of the economy and determines the main priorities and advantages of the country's economic recovery. It was determined that the financial stability of the country is the main priority of the state financial security as a whole, where macroprudential policy acts as the main mechanism for achieving this state. It has been proven that macroprudential policy determines the vectors of development of an effective comprehensive vision of the entire financial system, which will help ensure the effectiveness of approaches to stabilizing the country's economy as a whole. Attention is focused on the fact that the macroprudential policy is implemented by the NBU and has a direct impact on the economic and social processes taking place in the middle of the country. Thus, it is determined that the activity of the NBU in the field of financial and credit relations directly affects the results, the amount of household savings and consumption, the level of inflation in the country, the gross domestic product, the financial and credit status of the national economy, and general economic growth and business activity in the middle of the country. It has been proven that competent financial and credit regulation lays the foundations for the synergy of investment income in the country's economy and the support and development of business in the post-war recovery.

Scope of the results. Finance, Economics, Banking, Investment, Insurance, Risk Management, Macroeconomics.

Conclusions. The focus of macroprudential policy in Ukraine has been identified, which is manifested in the following areas: preventing too high a level of lending; measures to ensure liquidity deficit; optimization of the synergy of deforming (distorted) stimuli; minimization of the generation of risk events; maintaining the main bodies and institutes of the financial and credit sphere at a stable level; maintenance with further reduction of dollarization of the financial sector. It was established that the cycle of macroprudential policy involves four stages: identification of risks; assessment of the impact of risks; selection and modeling of the necessary tools; macroprudential response. It has been

proven that the main regulator of macroprudential policy is the NBU, which is the key administrator of macroprudential policy with other authorities and international financial organizations. It was determined that the NBU has at its disposal a sufficient number of macroprudential instruments for ensuring financial stability and economic growth, but at the same time special attention should be paid to their clear structuring and defining the role of each of them in the current and strategic policy of the NBU in the context of European integration processes.

Keywords: *macroprudential policy, financial stability, National Bank of Ukraine, financial crisis, implementation, liquidity, loans, systemic risk, instruments, financial institutions.*

Постановка проблеми. З початком повно- масштабної війни в Україні особливої уваги та клю- чового значення набуває фінансова стабільність держави, що забезпечує життєдіяльність усіх сфер економіки та визначає основні пріоритети та пе-реваги економічного відновлення країни. Фінан- сова стабільність країни є основним пріоритетом державної фінансової безпеки в цілому, де мак-ропруденційна політика виступає основним меха- нізмом досягнення цього стану. Макропруденційна політика визначає вектори розвитку ефективно-го комплексного бачення усієї фінансової системи, що допоможе забезпечити ефективність підхо-дів до стабілізації економіки країни в цілому. Окре-мо, слід наголосити, що макропруденційна політи-ка реалізується НБУ та здійснює прямий вплив на економічно-соціальні процеси, що відбуваються в середині країни. Так, діяльність НБУ у сфері фінан-сово-кредитних відносин безпосередньо впливає на результати, обсяги заощаджень та споживань домогосподарств, рівень інфляції в країні, валовий внутрішній продукт, фінансово-кредитний стан національної економіки, та загальне економічне зростання й ділову активність в середині країни. Грамотне фінансово-кредитне регулювання за-кладає підвалини щодо синергії інвестиційних над-ходжень в економіку країни та підтримку і розвиток бізнесу в післявоєнному відновленні.

Аналіз досліджень та публікацій з про-блеми. Сутність та значення макропруденці-йної політики у фокусі фінансової стабільності вивчали зарубіжні та вітчизняні вчені та нау-ковці, серед яких: Є. В. Алімпієв, О. І. Антонюк, О. С. Бауман, Т. С. Гудіма, М. О. Гурська, Б. А. Да-дашев, Р. А. Джабраїлов, Л. В. Жердецька, Р. Р. Кітц, Д. Б. Клименко, С. І. Кудин, В. В. Кова-ленко, А. Я. Кузнєцова, В. Козюк, Я. О. Коріньок, Д. Ю. Кретов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова, О. І. Петрик, Я. Г. Підсосонна, О. В. Пирог, О. С. По-лікарпова, Н. В. Шевченко, А. І. Шкляр, Т. Є. Ун-ковська, та інші. Проте, актуальність імплемента-ції макропруденційної політики в Україні потребує

подальшого теоретико-методичного досліджен-ня, без якого не можна забезпечити та реалізу-вати її практичну цінність.

Виклад основного матеріалу. Необхідність імплементації макропруденційної політики викли-кано глобальними фінансовими кризами (2008 р. і 2014 р.) та обумовленням загально-наукового інтересу до ефективного механізму формування і впровадження макропруденційної політики щодо фінансової стабільності країн [1; 5–10].

В результаті вивчення різних трактувань макро-пруденційної політики (табл. 1) ми можемо запро-понувати власне твердження макропруденційної політики, яке, на наш погляд, є всеохоплюючим та комплексним поняттям [1–8; 11; 15].

Головним фінансовим інститутом, який здійс-нює імплементацію та регулювання стану мак-ропруденційної політики в Україні є Національний банк України (НБУ) [5–11; 15].

Макропруденційна політика сфокусована на за-побіганні та локалізації системних ризиків за для недопущення кризових явищ та похідних від них наслідків. В процесі реалізації макропруденцій-ної політики НБУ знаходить, ідентифікує та оцінює ризики для забезпечення фінансової стабільності економіки та запроваджує заходи щодо їх мінімі-зації. В процесі реалізації макропруденційної по-літики НБУ намагається оптимізувати ризики для фінансової системи, зводячи їх до мінімуму і тим самим зобов'язуючи банки до наступних дій: на-рощувати обсяги надлишкових коштів (запас ка-піталу) в періоди швидкого збільшення обсягів кредитування; здійснювати контроль за обсягом виданих кредитів як в цілому, так і по окремих йо-го видах; забезпечення міцного запасу ліквідності (при відтоку коштів) [6; 7; 8; 10; 11; 14; 15].

НБУ розробляє та реалізує стратегію макро-пруденційної політики, беручи приклад з країн ЄС та орієнтуючись на рекомендації Базельсько-го комітету з банківського нагляду, який з 2022 р. знаходиться під керівництвом Ф. Вільруа де Га-ло. Станом на 01.01.2023 р. Базельський комі-

Таблиця 1. Дослідження поняття «макропруденційна політика»

Автор	Визначення
Д. Волкер	Макропруденційна політика спрямована на підвищення стійкості фінансової системи та послаблення системних ризиків, які виникають і поширюються всередині фінансової системи, шляхом взаємопов'язаності проциклічних заходів фінансових інститутів.
Д. Кавалло	Макропруденційна політика направлена здійснювати нагляд, оцінку та прийняття належних політичних заходів щодо розвитку фінансової системи в цілому, а окремих установ чи певних економічних заходів окремо.
Д. Клименко, Я. Підсосонна	Макропруденційна політика – розробка системного підходу, який зміг би забезпечити фінансову стійкість економіки країни загалом.
В. Коваленко	Макропруденційна політика – комплекс превентивних заходів, націлених на мінімізацію системного фінансового ризику, тобто ризику виникнення ситуації, при якій значна частина учасників фінансового сектору становиться неплатоспроможною або втрачає ліквідність, у результаті чого вони не можуть функціонувати без підтримки органу грошово–кредитного регулювання або пруденційного нагляду.
С. Кудин, М. Гурська,	Макропруденційна політика є одним з найважливіших елементів підтримання фінансової безпеки держави.
Я. Коріньок,	Макропруденційна політика – це прийняття на загальнодержавному рівні та застосування комплексу взаємоузгоджених превентивних заходів, направлених на виявлення, попередження та мінімізацію системних фінансових ризиків та підвищення стійкості фінансової системи країни в цілому, а не окремих її елементів.
О. Петрик	Макропруденційна політика – створення та застосування набору пруденційних інструментів для обмеження системних ризиків.
А. Тернер	Макропруденційна політика – комплекс превентивних заходів, спрямованих на мінімізацію ризику системної фінансової кризи, тобто ризику виникнення ситуації, за якої значна частина учасників фінансового сектору стає неплатоспроможною або втрачає ліквідність, внаслідок чого вони не можуть функціонувати без підтримки органу грошово–кредитного регулювання або органу пруденційного нагляду.
Авторське визначення	Макропруденційна політика – це створення ефективного єдиного комплексного підходу, в результаті якого виникає синергія, що допомагає досягти та утримати на високому рівні фінансову стабільність економіки країни у векторі стратегічного розвитку.

Джерело: структуровано автором на основі [1–8; 11; 15].

тет з банківського нагляду об'єднує у собі понад 45 членів, серед яких центральні банки та спостережні органи з поміж 28 країн світу. Проте, у 2022 р. після початку повномасштабної війни в Україні доступ Центрального банку Росії до будь-яких сервісів та інших послуг Базельського комітету з банківського нагляду призупинено [11; 13; 15].

Від так стратегія макропруденційної політики – це основоположний документ, що описує та визначає ключові стратегічні та тактичні завдання, принципи та методику НБУ з метою забезпечення фінансової стабільності. Відповідно до даної стратегії макропруденційної політики макропруденційне реагування, а саме імплементація макропруденційних інструментів в економіку країни, реалізується окремими рішеннями НБУ [11–15].

Макропруденційна політика є взаємозалежною від інших видів економічних політик, які доповнюючи одна одну генерують максимальний ефект (рис. 1).

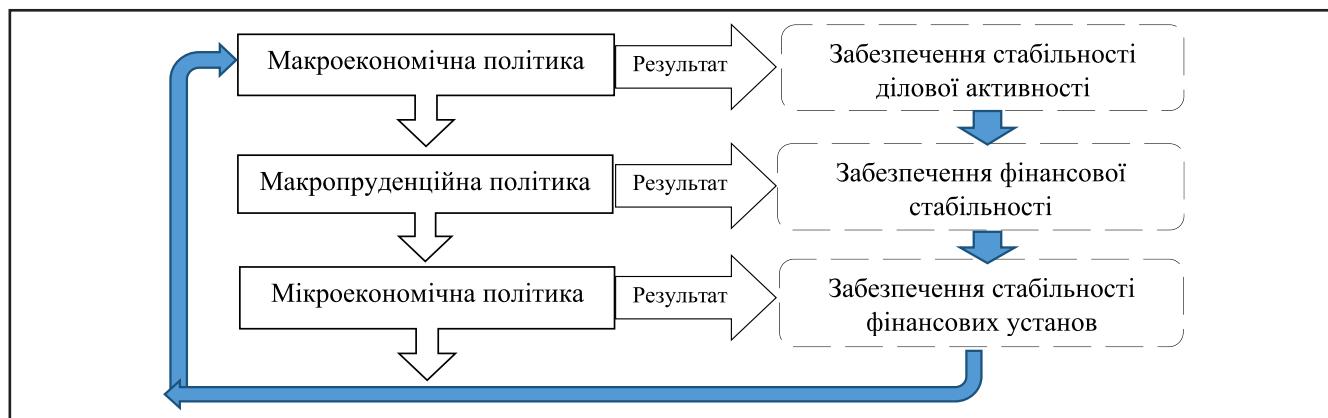
Як правило, макроекономічна політика та мікро–макропруденційні політики в сукупнос-

ті доповнюють та підсилюють одна одну, де ефективна реалізація однієї сприяє синергії та реалізації поставлених цілей іншими політиками [11–15].

З метою ефективної діяльності та отримання максимального ефекту від макропруденційної політики НБУ слідує рекомендаціям від Європейської ради з системних ризиків (ESRB). Так, за для реалізації основної мети макропруденційної політики – фінансової стабільності за допомогою забезпечення перспективної стійкості фінансової системи та запобігання нарощуванню обсягів системних ризиків необхідне дотримання та виконання наступних принципів та завдань:

- недопущення занадто високого рівня видачі кредитів;
- заходи щодо уbezпечення дефіциту ліквідності;
- оптимізація синергії деформуючих (викривлених) стимулів;
- мінімізація генерування ризикових подій;
- утримання на стабільно стійкому рівні основних органів та інститутів фінансово–кредитної сфери;

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Рисунок 1. Місце макропруденційної політики у сфері економічних політик країни

Джерело: побудовано автором на основі [1–15].

- утримання із подальшим зменшенням доляризації фінансового сектору [1–8; 11; 15].

У свою чергу цикл макропруденційної політики передбачає чотири етапи: виявлення ризиків; оцінювання впливу ризиків; вибір та моделювання необхідних інструментів; макропруденційне реагування. Кожний етап має свої конкретні завдання:

I етап – виявлення ризиків – на даному етапі відбувається моніторинг основних ключових індикаторів – драйверів; стрес-тестинг; дослідження, оцінка та аналіз фінансово-промислових груп; проведення якісного аналізу.

II етап – оцінювання впливу ризиків – проведення аналізу щодо оцінки ефективності та генерування результатів від запропонованих заходів; дослідження механізму мінімізації та усунення системних ризиків.

III етап – вибір та моделювання необхідних інструментів – обрання найефективнішого інструменту макропруденційної політики; підготовка (калібрування) даного інструменту; презентація очікуваних результатів.

IV етап – макропруденційне реагування – на даному етапі відбувається втручання НБУ та

Рисунок 2. Основні макропруденційні інструменти в Україні

Джерело: побудовано автором на основі [1–8; 11; 15].

імплементація інструментів макропруденційної політики [рис. 2] [1–10].

Отже, макропруденційна політика розглядається як створення ефективного єдиного комплексного підходу, в результаті якого виникає синергія, що допомагає досягти та утримати на високому рівні фінансову стабільність економіки країни у векторі стратегічного розвитку [1; 5; 6; 8; 9; 10].

Висновки

На сьогодні фокус макропруденційної політики в Україні проявляється у таких сферах: недопущення занадто високого рівня видачі кредитів; заходи щодо уabezпечення дефіциту ліквідності; оптимізація синергії деформуючих (викривлених) стимулів; мінімізація генерування ризикових подій; утримання на стабільно стійкому рівні основних органів та інститутів фінансово–кредитної сфери; утримання із подальшим зменшенням доларизації фінансового сектору. Встановлено, що цикл макропруденційної політики передбачає чотири етапи: виявлення ризиків; оцінювання впливу ризиків; вибір та моделювання необхідних інструментів; макропруденційне реагування. Основним регулятором макропруденційної політики визначено НБУ, який є ключовим адміністратором макропруденційної політики з іншими органами влади та міжнародними фінансовими організаціями. НБУ має в своєму розпорядженні достатню кількість макропруденційних інструментів щодо забезпечення фінансової стабільності та економічного зростання, але при цьому особливу увагу треба приділяти їх чіткому структуруванню та визначеню ролі кожного з них в діючій та стратегічній політиці НБУ в умовах європінтеграційних процесів.

Список використаних джерел

1. Антонюк О. І. Інструменти макропруденційної політики та їх використання в Україні / О. І. Антонюк // Інфраструктура ринку. – 2020. – Вип. 39. – С. 321–327.
2. Бублик Є. О. Узгодження макропруденційної політики та монетарного регулювання в умовах фінансової відкритості / Є. О. Бублик // Економіка та держава. – 2020. – № 3. – С. 61–65.
3. Джабраїлов Р. А. Особливості взаємодії грошово–кредитної та макропруденційної політики держави / Р. А. Джабраїлов, Т. С. Гудіма // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. – 2019. – № 20. – С. 70–78.
4. Жердецька Л. В. Методичні підходи до оцінки інструментів макропруденційної політики, що пов’язані з кредитуванням / Л. В. Жердецька, О. І. Антонюк // Проблеми системного підходу в економіці. – 2020. – Вип. 1(2). – С. 67–74.
5. Клименко Д. Б. Впровадження макропруденційної політики в Україні / Д. Б. Клименко, Я. Г. Підсосонна // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. – 2018. – № 1. – С. 61–74.
6. Коваленко В. В. Макропруденційна політика в контексті формування нової парадигми банківського регулювання та нагляду / В. В. Коваленко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2014. – Т. 19, Вип. 1(2). – С. 109–113.
7. Комарецька П. В. Прогнозування та стратегія управління фінансовим потенціалом підприємства як елемент становлення і розвитку фінансової системи України / П. В. Комарецька // Фінансова система України: становлення та розвиток : зб. наук. пр. Наукові записки. Серія : Економіка. – 2006. – Вип. 8, Ч. 2. – Острог : Видавництво «Національний університет «Острозька академія», 2006. – С. 199–210.
8. Коріньок Я. О. Макропруденційна політика: сутність, завдання, інструменти / Я. О. Коріньок // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2014. – Вип. 38. – С. 351–359.
9. Кудин С. І. Макропруденційна політика як засіб підтримання фінансової безпеки держави / С. І. Кудин, М. О. Гурська // Ефективна економіка. – 2019. – № 7. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_7_17.
10. Макаренко М. Аналіз інструментальної забезпеченості макропруденційної політики в Україні / М. Макаренко, Я. Смолова // Економічний аналіз. – 2020. – Т. 30, № 1(2). – С. 83–90.
11. Макропруденційна політика. <https://bank.gov.ua/ua/stability/macro>
12. Петрик О. І. Макропруденційна політика в умовах кризи / О. І. Петрик, А. Я. Кузнецова // Економіка України. – 2020. – № 7. – С. 55–63.
13. Пузирьова П. В. Сучасні аспекти управління ризиками в інноваційній діяльності підприємства / П. В. Пузирьова // Сучасні проблеми менеджменту : матеріали XV Міжнародної науково–практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. – Київ : НАУ, 2019. – С. 127–128.
14. Пузирьова, П. В. Базові методи нейтралізації фінансових ризиків у підприємницькій діяльності [Текст] / П. В. Пузирьова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5 (107). – С. 143–149.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

15. Стратегія макропруденційної політики https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_MaP_pr_2021-08-04.pdf?v=4
- References**
1. Antonyuk, O. I.(2020). Tools of macroprudential policy and their use in Ukraine. Market infrastructure, (39), 321–327.
  2. Bublyk, E. O. (2020). Coordination of macroprudential policy and monetary regulation in conditions of financial openness. Economy and state, (3), 61–65.
  3. Dzhabrailov, R. A., Gudima, T. S. (2019). Peculiarities of the interaction of monetary and credit and macroprudential policies of the state. Bulletin of the Southern Regional Center of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, (20), 70–78.
  4. Zherdetska, L. V., Antonyuk, O. I. (2020). Methodical approaches to the assessment of macroprudential policy instruments related to lending. Problems of the systemic approach in economics, 1(2), 67–74.
  5. Klymenko, D. B., Pidsosonna, Y. G. (2018). Implementation of macroprudential policy in Ukraine. Collection of scientific papers of the State Fiscal Service University of Ukraine, (1), 61–74.
  6. Kovalenko, V.V. (2014). Macroprudential policy in the context of the formation of a new paradigm of banking regulation and supervision. Bulletin of the Odessa National University. Series: Economy, Volume 19, 1(2), 109–113.
  7. Komaretska, P.V. (2006). Forecasting and strategy of managing the financial potential of the enterprise as an element of the formation and development of the financial system of Ukraine. Financial system of Ukraine: formation and development: coll. of science pr. Scientific notes. Series: Economy, 8 (2), 199–210.
  8. Korynok, Ya. O.(2014). Macroprudential policy: essence, tasks, tools. Problems and prospects for the development of the banking system of Ukraine, (38), 351–359.
  9. Kudin, S. I., Gurska, M. O. (2019). Macroprudential policy as a means of maintaining the financial security of the state. Efficient economy, (7), Access mode: http://nбуv.gov.ua/UJRN/efek_2019_7_17.
  10. Makarenko, M. Smolova, Ya. (2020). Analysis of the instrumental provision of macroprudential policy in Ukraine. Economic analysis, Vol. 30, 1(2), 83–90.
  11. Macroprudential policy. Access mode: <https://bank.gov.ua/ua/stability/macro>
  12. Petryk, O. I., Kuznetsova, A. Ya. (2020). Macro-prudential policy in crisis conditions. Economy of Ukraine, (7), 55–63.
  13. Puzyryova, P. V. (2019). Modern aspects of risk management in the innovative activity of the enterprise. Modern problems of management: materials of the XV International Scientific and Practical Conference, Kyiv: NAU, 127–128.
  14. Puzyryova, P.V. (2010). Basic methods of neutralizing financial risks in business. Actual problems of the economy, 5 (107), 143–149.
  15. Macroprudential Policy Strategy. Access mode: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strate gy_MaP_pr_2021-08-04.pdf?v=4

Дані про авторів

Пузирьова Поліна Володимирівна,

д.е.н., доцент, доцент кафедри смарт-економіки, Київський національний університет технологій та дизайну
e-mail: puzyrova@ukr.net

Марциновський Володимир Валерійович,

асpirант кафедри маркетингу та комунікаційного дизайну Київського національного університету технологій та дизайну

e-mail: v.martsynovskyi@gmail.com

Свиридов Андрій Олегович,

асpirант відділу аналізу і прогнозування міжнародної торгівлі, Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки
e-mail: a.ha@i.ua

Data about the authors

Polina Puzyryova,

Dr. Sc., Associate Professor, Associate Professor, Department of Smart Economics, Kyiv National University of Technologies and Design

e-mail: puzyrova@ukr.net

Volodymyr Martsynovskyi,

PhD student, Department of Marketing and Communication Design, Kyiv National University of Technologies and Design

e-mail: v.martsynovskyi@gmail.com

Svyrydov Andrii,

graduate student of the Department of Analysis and Forecasting of International Trade, State Research Institute of Informatization and Modeling of Economy

e-mail: a.ha@i.ua

ЗМІСТ

Макроекономічні аспекти сучасної економіки

ПУЗИРЬОВА П. В., МАРЦИНОВСЬКИЙ В. В., СВИРИДОВ А. О. Сутність та значення макропруденційної політики у фокусі фінансової стабільності України.....	5
АРТАМОНОВА Г. В., ЗАЛІЗНЮК В. П. Європейський напрям міжнародної економічної інтеграції.....	12
ЧОРНИЙ Р. С., ЧОРНА Н. П., МЕХ Я. В. Актуарна підготовка бухгалтера–аудитора як складова його високого професіоналізму	28
ОСТРОВСЬКА О. А., ЮРКЕВИЧ О. М. Емпірика діагностики кризового стану в корпоративних фінансах: нові підходи.....	33
ВАРЛАМОВА М. Л. Трансформація торговельно–економічних зв'язків КНР в умовах конкурентної боротьби за світове лідерство	40

Інноваційно–інвестиційна політика

КОЛОДІЙЧУК А. В., ВАЖИНСЬКИЙ Ф. А. Організація інформаційних потоків контролінгу.....	47
ВДОВЕНКО Н. М., ОВЧАРЕНКО Є. І., ГУК О. В., БАБІЙ Л. І. Механізм ефективного управління фінансовою безпекою в системі бізнес–планування інноваційно орієнтованих підприємств в умовах діджиталізації та економічних викликів.....	52
ЖИВКО З. Б., РАЙКОВСЬКА І. Т., КОВТУН О. А., КУРГУЗЕНКОВА Л. А. Система ризик–менеджменту підприємств сфери послуг при формуванні інноваційних кластерів.....	59
НЕЧИПОРЕНКО В. В., ТКАЧЕНКО В. І., НІКОЛАЄВ С. П., ЗАГОРУЛЬКО А. О. Управлінські атрибути та модуси організаційного дизайну та кадрової безпеки інноваційно орієнтованих підприємств агропродовольчої сфери в умовах глобалізації та розвитку маркетингового управління	67

Економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності

МАРЧЕНКО В. М., ГРЕЧКО А. В., КАВТИШ О. П., МАКАЛЮК І. В. Пріоритетні складові іміджу при виборі університету потенційним споживачем освітніх послуг.....	74
МОЛНАР О. С., ВАЖИНСЬКИЙ Ф. А., КОЛОДІЙЧУК А. В. Концептуальні підходи до формування ефективної збутової політики підприємств	86
ШАБРАНСЬКА Н. І. Дослідження глобальних технологічних трендів за напрямом «бойові броньовані машини – танки»	90
ГЕРЗАНИЧ В. М., ЮДІН К. Ю., БОРШОШ С. М. Аналіз та сегментування споживачів продукції	98
ВЛАСЮК Т. М. Теоретико–методологічні засади та перспективи розвитку управління у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану	103
ЯРОШЕВИЧ Я. С. Забезпечення фінансово–економічної безпеки підприємств в умовах воєнного стану.....	111
МЕЛЬНИК О. М. Теоретично–методичні основи сучасної парадигми управління якістю.....	119
МОЛНАР О. С., КОШУТА В. В., БОГДАН Є. В. Діагностика проблем збутової політики підприємств в умовах ринкового функціонування	124
ЗИМБАЛЕВСЬКА Ю. В., БРИЗГАЛОВА А. О., ОЛЬШАНСЬКА Я. О. Формування маркетингової стратегії розвитку підприємств сфери послуг	129
МІЦА В. В., ГРИГА Я. М., ОЛІЙНИК А. А. Теоретичні основи формування збутової політики як складової маркетингової концепції розвитку підприємства	136

Соціально–трудові проблеми

КОЖЕМЯЧЕНКО О. О., КРИВДА О. В., ПІДЛІСНА О. А. Трансформація соціально–трудових відносин в умовах особливого періоду функціонування національної економіки.....	141
--	-----